

Kiezen tussen instrumenten

We mochten in groep vijf kiezen: tien weken koper of blokfluit, daarna tien weken gitaar of viool en tenslotte tien weken slagwerk of accordeon.

In groep zes werd stap twee gezet: welk instrument wil je een heel jaar bespelen? Ik koos voor koper; de accordeon kon ik niet naar school dragen en voor mijn gevoel ging ik op de gitaar te langzaam vooruit. Ik wilde eigenlijk een trompet, maar mijn lippe...n waren te dik (?) en daarom werd het althoorn.

Ik vond het wat suf, maar ach als ik later bij het 'echte korps' zou zitten, dan ging ik wel voor een instrument dat meer 'hit-potentie' had: bugel, trompet of cornet. Op het moment suprême bleken er echter alleen maar baritons en een euphonium beschikbaar. Deze laatste was te zwaar, dus een bariton werd het. Ik haalde mijn A, ik mocht bij het korps, en haalde mijn B.

Toen bleek dat ik altijd tweede bariton zou blijven en er een trombone beschikbaar kwam (zilver, klein, zonder kwartventiel) heb ik me beschikbaar gesteld. Het was fantastisch. Nog zes jaar heb ik de trombone (al snel goud, te groot, maar met kwartventiel) bespeeld in een fantastische sectie trombones samen met een neef en twee

aangetrouwde familieleden.

Nooit was ik goed; ik oefende niet veel en had ook maar weinig ambitie. Maar naar het korps gaan, samen muziek maken, op het juiste moment inzetten, een trombonesolo, met de kar door het dorp, kijken naar de dirigent, naar concoursen afreizen, evenementen als de 'Slagtemarathon' (en heel veel kerkdiensten) opluisteren en al de uitjes maakt dat ik heel graag terug denk aan de tijd dat ik een koperinstrument bespeelde bij de Sjofoar in Frieschepalen.

Ondanks dat ik misschien in eerste instantie geen bariton wilde spelen, heb ik dat met veel verve gedaan. Een instrument hadden mijn ouders niet gekocht, gelukkig kon ik over een beschikken in bruikleen. Dat is niet altijd het geval. Daarom ontzettend mooi en belangrijk dat Radio 4 instrumenten inzamelt en weggeeft. Dat brengt, zeker weten, heel veel kinderen iets moois: muzikaal, creatief en/of sociaal gezien!

En ik. Ik ga toch maar (weer) even op marktplaats kijken..

Gepke van der Velde
Stafmedewerker Fonds voor
Cultuurparticipatie

Eerste ervaring met zingen

Mijn eerste ervaring met zingen was op school. Dat was de P. Oosterleeschool in de Haagse Moerwijk. Regelmatig werden wij in de klas bezocht door een vakleerkracht muziek. Hij heette Marius Borstlap, een bekende persoonlijkheid in het Haagse muziekleven uit de jaren '60.

Hij stapte de klas binnen met een blokfluit en liet ons een uiteenlopend repertoire van liedjes zin...gen. Tussendoor won hij ook wat zieltjes voor de koren die hij leidde, waaronder het Christelijke Haagsch Knapenkoor.

Ik vond Marius een fascinerende man, een soort muzikale tovenaars. Ik stapte op hem af met de vraag of ik ook op dat koor mocht. Binnen no time was mijn carrière als jongenssopraan gestart. Ik had vervolgens een fantastische tijd met heel veel concerten, radio- en tv-

opnames.

Ik herinner mij nog goed de Kerstconcerten in de Oude Kerk in Scheveningen met orkest, de optredens bij de marine in Rotterdam en de Mattheus Passion onder leiding van Antal Dorati in het helaas afgebrande gebouw K&W in Den Haag.

Marius Borstlap leeft nog voort in diverse muzikale zonen. Wat mijzelf betreft: onder andere deze ervaringen hebben mij de “kick” van het musiceren zo intensief laten beleven dat ik niet anders kon dan zelf ook musicus worden. En zo is het gegaan.

Harold Lenselink
Senior Beleidsmedewerker Zing'es
Kunstfactor

Op een oude viool moet je het leren

Mijn viool heeft een ziel. In de achterkant, waarop prachtige bloemen staan afgebeeld, is een datum gegraveerd: september 1905. Wie die datum erin gekerfd heeft, weet ik niet.

Toen ik de viool op mijn twaalfde van mijn opa kreeg, die hem op zijn beurt weer van zijn vader geërfd had (die erop speelde voor zijn klas met kinderen, zoals schoolmeesters in die tijd ...nog deden), bedacht ik er de prachtigste verhalen over.

Hij had bij mij een goed leven: in het schoolorkest van mijn middelbare school - waar 450 jongeren van 12 tot en met 18 elke zaterdagochtend de sterren van de hemel speelden, kater of niet - speelde ik zes jaar lang mee met een hartverscheurende Kol Nidrei, een opzweepende Fledermaus, een emotionele

Ases Tod, een enthousiasmerende Aida en ga zo maar door. Als ik zijn kist open doe en heel stil ben hoor ik de noten nog in zijn binnenste vibreren. En ben ik nog iets stiller, hoor ik mijn overgrootvader meefluiten.

Mijn viool heeft een ziel. En dat maakt hem mooier dan welke nieuwe viool ook. Dus blijft hij in de kast tot mijn kinderen of kleinkinderen of achterkleinkinderen willen gaan spelen. Als ze hem dan uit de kist halen, zullen ze de achterkant strelen, de datum vinden en fantaseren over al die handen die hem eerder beroerden. En dat is in geen geld uit te drukken.

Tynke Hiemstra
Projectleider Muziek telt!

Een tweede leven voor Carl

Wat een mooi initiatief Muziek telt! En wat een prachtig idee om met Radio 4 de actie Klassiek geeft, de inzamelingsactie voor muziekinstrumenten voor leerlingen van basisschool, te starten. Zonder instrument kan een kind geen muziek maken.

De acties doen me gelijk denken aan de piano van mijn moeder die een jaar geleden overleed. Muziek was haar lust en haar leven. Tot op de laatste dag speelde ze..., weliswaar door haar hoge leeftijd met wat meer haperingen dan voorheen, het tweede pianoconcert van Chopin op haar geliefde Carl Ecke piano. Gelukkig heeft ze tot op het laatst intens genoten van het muziek maken op net na de oorlog aangeschafte pronkstuk.

Regelmatig attendeerde ze ons, de kinderen en de kleinkinderen, erop dat Carl later een goede bestemming moest krijgen. Door gebrek aan pianisten in eigen gelederen en ruimte bij de familie vroeg ze ons om na haar overlijden in ieder geval nog wat geld te beuren voor haar dierbare metgezel.

Toen het eenmaal zover was bleek de belangstelling voor het oude baasje tegen te vallen. Carl Ecke leek gedoemd om zijn laatste dagen in een garage te slijten. Gelukkig besliste op de valreep

het lot anders.

Tijdens de verhuizing van de piano stonden we in de lift van het bejaardentehuis behoorlijk te stuntelen. Toevallig stapte een professioneel pianotransporteur in en gaf ons wat tips. Eenmaal uit de lift keek hij geïnteresseerd naar het oogappeltje van mijn moeder. De klep ging open en al snel gleden zijn vingers over de toetsen. Uit alle hoeken en gaten stroomden toeschouwers toe voor een onverwacht, maar indrukwekkend pianoconcert in de hal. Een mooi laatste huzarenstukje, of toch niet?

Onder de belangstellenden stond een oud klasgenootje van me, die me herkende. Ze vertelde me dat haar dochter zo mooi kon pianospelen. Maar helaas hadden ze geen geld voor een piano. Na kort oogcontact met mijn broers bood ik haar de oude heer Ecke aan. Enkele uren later leverden we de piano in een nabij gelegen flat af en namen met een gerust hart afscheid: het had zo moeten zijn.

Carl Ecke en het meisje gaan samen vast een hele mooie toekomst tegemoet!

Wilma van Dormalen
PR Medewerker NPO Audio

Bugel in plaats van klarinet

Na 6 jaar blokfluit en een in mijn ogen volledige beheersing van de alt, sopraan en de sopranino was ik 14 en toe aan een volgende stap: de muziekvereniging!

Doe maar een klarinet, dacht ik, want dat lijkt het meeste op de blokfluit. De meneer van de muziekvereniging hielp me al snel uit de droom: de plaatselijke St. Caecilia bleek een fanfare, dus geen klarinet te bekennen. “Maar we hebben wel een bugel voor je, dat is ook leuk!” “Uhm, nou, doe dat dan maar...”

Dat was de start van nu al 25 jaar muzikaal en ook heel veel sociaal plezier bij mijn geliefde St. Caecilia. De bugel werd snel vervuld voor de hoorn, en dat is nog steeds tot in mijn tenen mijn instrument! Hij ziet er alleen al prachtig uit! Wat is het geweldig om samen muziek te maken, wat kun je mensen blij maken met een verwacht of onverwacht optreden, hoe fantastisch is het om als amateurtje op een groot podium in een echte concertzaal te spelen. Hoogtepunten? Optreden in het Concertgebouw en

Paradiso, maar ook kippevel op de armen als je voor 1.000 bekenden in de feesttent speelt en iedereen meezingt. Intieme en emotionele optredens met koperensemble op bruiloften en begrafenissen. Deels lang vervlogen tijden, deels ook nog dagelijkse praktijk.

Vanavond mag ik weer, het is vrijdag, dus repetitieavond! “Is dat niet vervelend, zo aan het eind van de week, dat je dan nog naar de muziek moet?”. “Nee, dat is helemaal niet vervelend, dat geeft energie, maakt je blij, laat je sores vergeten en maakt je leven stukken rijker!”

Ik gun heel veel kinderen dezelfde ervaring, en daarom sta ik meer dan 100 % achter Muziek telt! en Klassiek geeft!

Miranda van Drie
Hoofd klassiek en hedendaags
Muziek Centrum Nederland

Muziek blijft een deel van mijn leven

Vanaf mijn zevende jaar zat ik op muzikles, daarvoor zong mijn moeder vaak uren en werd er piano gespeeld thuis en orgel. Muziek is er dus met de paplepel ingegoten, zou je kunnen zeggen.

Op de middelbare school in Rotterdam maakte ik deel uit van een cabaretgroep en zat ik op pianoles aan de Rotterdamse muziekschool. Na de middelbare school heb ik solozang gestudeerd aan Codarts in Rotterdam.

Ook al ben ik me sinds 1993 meer gaan toeleggen op managementtaken binnen de kunst en cultuur, muziek is nog steeds een deel van mijn leven. Jarenlang als koordirigent en nu als coach van vier enthousiaste mannen die a capella zingen. Een soort vrijwilligerswerk!

Pianospelen brengt de nodige rust in mijn volle en spannende leven; dat zelf

bespelen van een instrument geeft een diep gevoel van ontspanning en geeft je de kans om je emoties op je eigen manier met de taal van de muziek te verwoorden. Iedereen moet de kans krijgen om te ontdekken of zelf muziek maken die voldoening geeft.

Daarom is Muziek telt! van groot belang voor Nederland, voor het onderwijs en voor de kinderen zelf. Daarvoor heb je instrumenten nodig en een fors aantal.

Wat mooi dat Radio 4 Muziek telt! helpt met hun actie om instrumenten in te zamelen. Gezamenlijk kunnen we de wereld mooier en muzikaler maken!

Tom de Rooij
Directeur Kunstfactor

Dansen, spelen en zingen in eigen huis

Gistermiddag zat ik met mijn zoon (12) aan tafel voor de overhoring van zijn huiswerk, met op tafel het boek Muziekintro.

Hij is gemotiveerd aan het leren: docent C. is leuk, de kinderen spelen zelf veel muziek en regelmatig organiseert de school speciale avonden waar muziek een belangrijke rol speelt. Bovendien zit de muziekschool in zijn school, dus ook buiten schooltijd kwam (drum) en komt (basgitaar) hij in contact met aardige mensen die hem niet alleen noten maar ook enthousiasme bijbrengen.

Geen klaagzang dus over te weinig muziekonderwijs voor mijn zoon, maar op de lagere school van mijn dochter gaat het minder voortvarend. En de wachtlijst voor gitaarles is lang, dus zingen, dansen en spelen we thuis lekker door. En hopen we op een meer omvangrijk aanbod op

school. Het is geen onwil, de school zoekt, denkt, weegt kosten af en dat alles met de allerbeste intenties. Maar wat kunnen wij, ouders, doen om muziek als vak op de lagere school een stevige positie te laten krijgen?

Vanuit mijn werknemerschap doe ik van alles ter promotie van muziekeducatie, maar als ouder laat ik het toch een beetje voorbijgaan, gek is dat. Te druk met werk? Morgen maar eens bellen met de school van mijn dochter om te zien om Muziek telt! ook daar een plekje kan krijgen... Wordt vervolgd!

Dorien van Londen
Hoofd Communicatie
Muziek Centrum Nederland

Oefenen op bed van ouders

Toen ik zes jaar was en mijn nieuwe voortanden had, werd mij een oud beestje van een bugel in de handen geduwd. Mijn broer kreeg een bariton en het was duidelijk: wij gingen op de harmonie.

Om op het jeugdorkest te mogen, moesten wij het eerste lesboek uit hebben. Prompt namen wij dagelijks, na het eten en de afwas, plaats op het grote bed van mijn ouders. Ik links, mijn broer rechts, en mijn moeder al tellend, zingend, klappend, morrend en stampend in het midden. Beneden luisterde mijn vader naar onze verrichtingen. Een uur of anderhalf later was het bedtijd, tanden poetsen en licht uit. Iedere dag. Strijk en zet.

Bovenstaand tafereel is niet een heel gebruikelijke, en vraagt wellicht om wat uitleg. De geschiedenis van dit inkijkje in mijn eerste ervaringen met muziek maken, gaat terug tot mijn opa, Willem Mark uit Leiden. Willem Mark was in september 1954 de oprichter van het “Eerste Leidse Jeugdorkest en Drumband De Burcht”. Bij de eerste repetitie telde deze nieuwe vereniging zestien leden. De Burcht groeide echter uit tot een korps van 120 jongens en meisjes van tien tot achttien jaar: een majorettepeloton, een tamboerkorps met bazuinen en hoornblazers, een harmonieorkest en

een cabaretgroep met dansorkest. Een fantastische vereniging, die met al die jeugdleden ieder weekend op pad ging naar taptoes en optredens in binnen- en buitenland. En dat in de grijze jaren vijftig, toen niemand ook nog maar één gedachte wijdde aan cultuureducatie...

Met zoveel jongens en meisjes in één vereniging lag het voor de hand dat mijn tantes en ooms hun respectievelijke echtgenoten en echtgenotes daar zouden ontmoeten. Ook mijn broer en ik zijn het product van zo'n ‘Burcht-huwelijk’.

Mijn ouders zijn altijd een instrument blijven bespelen, ook nadat zij eenmaal in Alphen a/d Rijn kwamen te wonen. In mijn familie was het daarom volkomen logisch dat ook wij aan de bak moesten. Hoewel, moesten? Nee, nooit heeft het gevoeld als ‘een moetje’. Nu, bijna dertig jaar later, spelen mijn ouders, broer en ik nog altijd in hetzelfde harmonieorkest. Al drie generaties lang weet mijn familie hoe belangrijk muziek in je leven kan zijn, en dat je er niet vroeg genoeg mee kunt beginnen. Maar niet iedereen krijgt zomaar een instrument in handen. En daarom is Klassiek geeft! zo'n waardevolle actie.

Ellis Buis
Adviseur Communicatie
Kunstfactor

Violospel voor opa en oma

Zeven was ik toen ik mijn eerste viooltje kreeg. En zeven was ik toen mijn opa en oma getraakteerd werden op een 5 minuten durende versie van Altijd is Kortjakje ziek. Ik had net een paar weken les, maar ik kon er geen genoeg van krijgen en plakte er met gemak nog een paar coupletten aan vast.

Deze foto is het enige bewijs. En mochten er toch video-opnamen opduiken, dan wil ik ze niet zien. In mijn hoofd heb ik namelijk de sterren van de hemel gespeeld en was mijn publiek tot tranen

toe geroerd.

Ik hoop dat er over een paar maanden ergens in Nederland een trotse opa en oma door hun kleinkind verrast worden door een spontaan vioolconcert. En ik hoop dat deze opa en oma net zo ontroerd zijn als die van mij. Want je eerste concert, blijft je altijd bij.

Marijne Tesser
Communicatiemedewerker
Fonds voor Cultuurparticipatie

Alle begin is moeilijk

In mijn herinnering heb ik tot mijn achttiende altijd met heel veel plezier achter mijn piano gezeten. Ik genoot ervan dat ik zelf klanken, later zelfs muziek, kon veroorzaken die ik mooi vond.

Ik was ongeveer zes jaar toen ik mijn eerste lessen kreeg en tot voor kort wist ik niet beter dan dat ik ook dát leuk vond. Totdat ik in de spullen van mijn overleden moeder een cassettebandje terugvond waarop mijn eerste pianolessen te horen zijn.

Een drama! Een drama dat ik ook totaal vergeten was. In de opgenomen stemmen klinkt frustratie en ongeduld. Zo te horen zat ik totaal verstijfd en geblokkeerd achter de toetsen en kon mijn vingers niet tot enige gecoördineerde actie aanzetten, al speelde mijn pianojuf nog zo prachtig voor. “Kom Nanou, nou speel!” dringt mijn moeder aan. “Vingers op de toetsen en gewoon spelen” zucht mijn pianojuf; een lieve vriendin van de familie. “Ja maar... ik kan dat niet” hoor ik mezelf piepen...

Nu ik ook mijn eerste pianoboek weer eens heb doorgebladerd herinner ik

het me weer: de totale verbijstering waarmee ik de eerste keer naar die bladzijden keek. Dát zou muziek op moeten leveren!?! Ik wist me geen raad met al die strepen, bolletjes, stokjes en rare kronkels. Wanhopig van onbegrip was ik.

Na die eerste lessen thuis ben ik naar de streekmuziekschool gegaan en blijkbaar is het daar toch redelijk snel goed gekomen want ik herinner me echt alleen hoe graag ik er kwam. De blijdschap die ik als kind voelde als ik de zware poort doorging en dan vanachter allerlei deuren flarden muziek hoorde komen. Iedereen maakte hier muziek, wat een mooie wereld!

Alle begin is moeilijk, dat blijkt, maar doorzetten loont en brengt je een ‘vriendschap’ voor het leven. Al vraagt het eerst wel enig geduld van kind en ouder... “

Nanou Kurstjens
Projectleider Communicatie